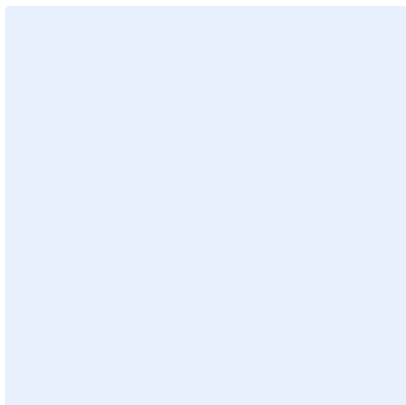

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 - 2024

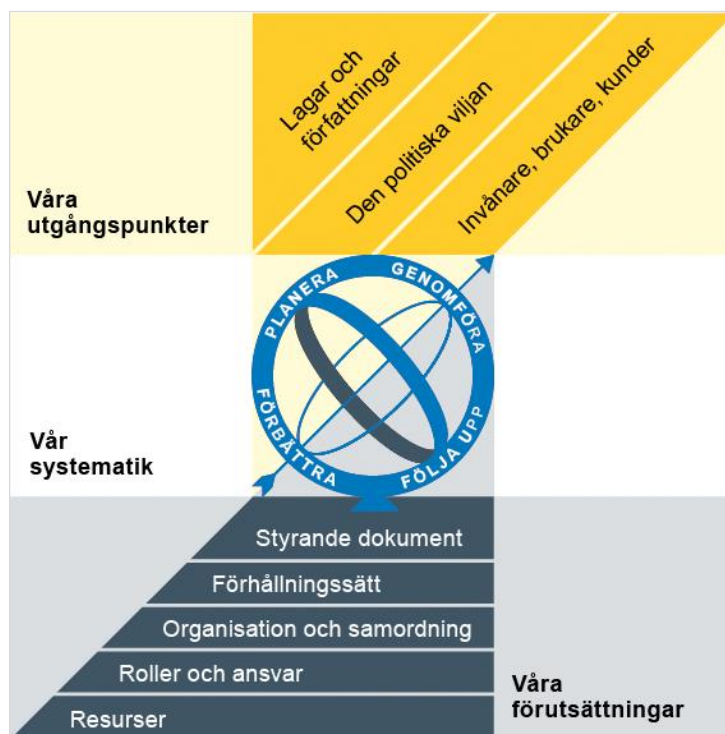
Planerande styrande dokument

Vision
Program
► Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads plan för ridsport 2020 - 2024			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: [Giltighetstid]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna plan	3
Avgränsning	3
Vem omfattas av planen	3
Giltighetstid	3
Bakgrund	3
Koppling till styrande dokument	3
Kopplingar till andra uppdrag	4
Stödjande dokument	4
Uppföljning av denna plan	4
Planen	5
Utgångspunkter	5
Internationella och nationella utgångspunkter	5
Göteborgs Stads utgångspunkter	5
Idrottens utgångspunkter	6
Mål och indikatorer	6
Analys och åtgärder	8
Ridsporten ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet	9
Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten	10
Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar	11
Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten	13
Genomförande	15

Inledning

Syftet med denna plan

Denna plan anger inriktning för kommunens arbete att, med stöd och insatser, skapa bäst nytta för utvecklingen av ridsportens verksamhet, anläggningar och ridvägar.

Avgränsning

Planen utgår från ridverksamhet som drivs i ideell föreningsform och ridsport som fritids- friluftsför- och idrottsaktivitet, med eller utan ridskola. Idrotts- och föreningsnämndens stöd och bidrag utgår enbart till ideella föreningar. Åtgärder som inte innebär stöd och ekonomiskt bidrag kan inkludera andra privata aktörer och evenemang som bidrar till besöksnäring och destinationsutveckling inom ridsporten. Erfarenhetsutbyte och samverkan med övrig hästnäring, hästturism och jordbruksföretag behövs inom andra områden såsom gödselhantering, markfrågor och planering av ridvägar.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för berörda nämnder och styrelser, främst byggnadsnämnden (BN) fastighetsnämnden (FN), park- och naturnämnden (PONN) och idrotts- och föreningsnämnden (IOFN).

Giltighetstid

Göteborgs Stads plan för ridsport gäller för perioden 2020 – 2024.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2016-03-17 att en uppdaterad plan för ridsport skulle tas fram parallellt med framtagandet av ett friluftsprogram. Arbetet skulle samordnas av idrotts- och föreningsnämnden och genomföras tillsammans med byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och park- och naturnämnden. Uppdraget skulle fokusera på markfrågor och samverkansformer. När staden växer är mark till bostäder en utmaning och nya områden behövs för exploatering. Det är därför viktigt att säkerställa mark för ridsportens utveckling och överlevnad.

Idrotts- och föreningsnämnden antog 2004 en utvecklingsplan för ridsporten i Göteborg efter remiss till stadsdelsnämnder och berörda facknämnder. Utredningen föreslog att prioritera tio ridanläggningar och ett ridområde samt utvecklingsområden och åtgärder.

Koppling till styrande dokument

I tabellen redovisas andra styrande dokument i staden som har koppling till planen.

Tabell 1. Program och planer som angränsar till Göteborgs Stads plan för ridsport.

Styrande dokument	Fastställare	Giltighet	Diariernr	Koppling till ridsporten
Göteborgs Stads Friluftsprogram	Kommunfullmäktige	2018 - 2025	0671/18	Program för levande och varierat friluftsliv för alla, ridning beskrivs som prioriterad aktivitet ur ett jämställdhetsperspektiv.
Översiktsplan Göteborg 2009	Kommunfullmäktige 2009-02-26	Tillsvidare	0364/07	Vision för långsiktig planering av stadens mark- och vattenanvändning. ”Områden med särskilt stora värden” innehåller bland annat rekreationsanläggningar för ridsport.
Grönstrategin	Park & naturnämnden 2014-02-10	Tillsvidare	0480/11	Naturområden ska locka till utevistelse och fysisk aktivitet, särskilt för barn.
Strategi för utbyggnadsplanering	Byggnadsnämnden 2014-02-11	Tillsvidare	0477/11	Ett trivsamt stadsliv ska skapas för folkhälsa och att skydda miljön. Vardagslivet ska stå i fokus, bidra till att förenkla människors liv och målkonflikter ska hanteras noggrant.
Göteborgs Stads folkhälsoprogram	Kommunfullmäktige 2013-06-13	Tillsvidare	1002/08	Stadens verksamhet ska säkerställa flickors och pojkars lika livsvillkor, hälsofrämjande fritidsaktiviteter för barn och unga och öka möjlighet till delaktighet och inflytande.
Göteborgs Stads plan för jämställdhet	Kommunfullmäktige 2019-01-31	2019 – 2023	0445/14	Stadens resurser ska fördela lika mellan könen. Jämställdhetsperspektivet ska integreras i planerings- och budgetprocesser.
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	Kommunfullmäktige 2018-04-05	2018 - 2026	0327/17	Målområden för att minska skillnader i livsvillkor i staden. <i>Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor</i> innebär att barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid.
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Kommunfullmäktige 2015-06-11	2014 – 2020	0896/13	Rätten till kultur och fritid för personer med funktionsnedsättning och att självständigt ta del och utöva kultur- och fritidsverksamhet.
Göteborgs Stads Miljöprogram	Kommunfullmäktige 2018-09-13	2013 - 2020	01865/16	God livsmiljö och hållbar utveckling. Bevara natur-, kultur- och sociala värden i odlingslandskap. Ett rikt växt- och djurliv.

Kopplingar till andra uppdrag

Idrotts- och föreningsförvaltningen har på kommunfullmäktiges uppdrag tagit fram en rapport om hur staden tillsammans med föreningslivet kan skapa bättre möjligheter till en meningsfull fritid för ungdomar i områden där deltagandet i föreningslivet är lågt samt för flickor i hela staden. Flickor deltar i mindre utsträckning i föreningslivet och är underrepresenterade på stadens anläggningar. Förvaltningen ska fördjupa samarbetet med Västra Götalands Idrottsförbund för en mer jämlik och jämställd föreningsidrott och har ett uppdrag att stärka skolidrotten tillsammans med föreningslivet. Stadsledningskontoret har föreslagit en hyresmodell där lokaler som ägs av staden eller föreningar ska hyras ut till föreningslivet med enhetlig taxa. Hyresmodellen skulle innebära ett utökat uppdrag för idrotts- och föreningsförvaltningen inom lokalförmedlingstjänsten, som förmedlar lokaler och mark till föreningslivet.

Stödande dokument

Ett kunskapsunderlag finns som bilaga till planen.

Uppföljning av denna plan

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att följa upp planen. Uppföljning ska ske 2022 samt innan giltighetstidens slut 2024.

Planen

Utgångspunkter

Internationella och nationella utgångspunkter

Förenta nationernas barnkonvention är svensk lag från 1 januari 2020. Artikel 31 behandlar alla barns rätt till lek, vila och fritid och artikel 23 att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället.

Folkhälsomyndigheten beslutade 2018 om ett övergripande mål för folkhälsopolitiken med tydligt fokus på jämlik hälsa. Viktiga målområden är tidiga livsvillkor, boende och närmiljö, inflytande och delaktighet och ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet.

Boverket lyfter kommunens ansvar för folkhälsa och fysisk aktivitet genom planering, byggande och förvaltning. Den fysiska miljön bör skapa förutsättningar för friluftsliv, motion och rekreation i vardagen. Boverket konstaterar att ridning ökar kraftigt och att anläggningar och ridstigar behövs nära bebyggelsen. I den fysiska planeringen ska ekosystemtjänster identifieras och bevaras. Friluftsliv och hälsa ingår i kategorin kulturella ekosystemtjänster.

Göteborgs Stads utgångspunkter

Göteborgs Stad ska prioritera särskilda målgrupper för att öka jämlikhet, jämställdhet, demokrati och tillgänglighet. För en jämlik stad är goda uppväxtvillkor och tillgänglig och meningsfull fritid viktiga målområden. Jämställdhet innebär lika förutsättningar oavsett könstillhörighet. I stadens jämställdhetsplan står att resurser ska fördelas jämnt mellan pojkar och flickor.

Idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag är att skapa förutsättningar för stadens invånare att idrotta och ha en aktiv fritid samt stödja stadens föreningsliv. Särskilt fokus är att nå fler målgrupper och de som vanligtvis inte är aktiva genom ett brett utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga som möjliggör för personer med funktionsnedsättning och begränsade ekonomiska resurser att delta. I ett samhälle med ökade klyftor är idrotts- och föreningslivet viktigt för att främja folkhälsa och skapa en mer jämlik stad.

Enligt *Göteborgs Stads Friluftsprogram 2018 – 2025* ska tillgång till friluftsliv och aktiviteter nära bostaden och i naturområden säkerställas i stadsplaneringen. Aktiviteter som många kan ta del av, är lätta att samordna och sker på naturens villkor ska prioriteras, särskilt de som bidrar till jämlik hälsa och jämställdhet:

”Ridning är populärt, särskilt bland flickor och ska prioriteras ur ett jämställdhetsperspektiv. Särskilda ridvägar har anlagts för att barn- och ungdomsgrupper ska kunna rida ut. Särskilda ridvägar minskar konflikter med andra användare, då det tydligt framgår att gående på ridvägen kan möta ryttare till häst. Tillgång till mark behöver säkerställas för de stall som är utpekade som prioriterade av Göteborgs Stad. Vägen till stallen från kollektivtrafiken ska upplevas som trygg och vara omhändertagen” (Göteborgs Stads Friluftsprogram 2018–2025 s. 16)

I *Göteborgs Stads översiktsplan 2009* ingår ridanläggningar i områden med särskilt stora värden för natur och rekreation. I *Strategi för utbyggnad och Grönstrategin* beskrivs

vikten av bostadsnära naturområden och möjlighet till rekreation, fysisk aktivitet och utevistelse. När staden växer ska folkhälsa och vardagsliv vara i fokus och hälsofrämjande fritidsaktiviteter för barn och unga utformas utifrån närhet, trygghet och tillgänglighet. Går värden förlorade behöver de kompenseras så att de ger ett ökat värde. I *Göteborgs stads Miljöprogram 2013 – 2020* finns flera kopplingar till ridsporten. Mål 9, ett rikt odlingslandskap och myllrande våtmarker, mål 10 levande skogar samt mål 12 ett rikt växt- och djurliv, har delmål som ridsporten kan bidra till eller stå i konflikt med.

Idrottens utgångspunkter

Riksidrottsförbundets *Strategi 2025* beskriver mål och strategier för att utveckla svensk idrott. De fyra strategiska områdena är; *ett livslångt idrottande, idrottens värdegrund är vår styrka, idrott i förening och idrotten gör Sverige starkare*. Det tidigare synsättet (en bred barn- och ungdomsverksamhet som leder till ett mindre antal elitidrottare) har ersatts med en modell där unga, vuxna och äldre med olika bakgrund och livssituation kan och vill träna och tävla under hela livet.

Svenska ridsportförbundets strategier *Ridsport 2025* och *Ridskola 2025* ska skapa förutsättningar för fler att välja ridning och umgås med hästar genom funktionella anläggningar, ökad tillgänglighet och att hålla nere kostnader och priser. Ridskolan ska inspirera till ett livslångt intresse som folkhälsa, fritid eller idrott. Säkerhet för hästar och människor ska vara i fokus och kunskap om ridskolans möjlighet och värden ska öka.

Ridföreningar erbjuder olika aktiviteter för sina medlemmar. Vanligt är ridskola och /eller tränings- och tävlingsverksamhet. Tävlingslicenser delas ut av ridföreningarna vilket innebär att alla som tävlar tillhör en förening. En privat ridanläggning kan ha ett utbud som liknar en förening. Vissa anläggningar drivs privat i samarbete med en förening.

Mål och indikatorer

Ridsporten bidrag

Ridsporten bidrar till folkhälsan genom fysisk aktivitet. Kombinationen med närhet till djur och vistelse i gröna miljöer ger ytterligare positiva hälsoeffekter som återhämtning och minskad stress. Hästgårdar och beteshagar kan också bidra till landskapsbilden.¹

Föreningslivet skapar mervärden som demokratibärare. Ridning är en flickdominerad idrott och är den fjärde största föreningsidrotten i Göteborg för flickor 7–25 år (aktiva medlemmar). En ridanläggning är bemannad större delen av dygnet och fungerar ofta som en fritidsgård för unga flickor och bidrar till att behålla flickor i föreningslivet. Många som lämnar ridsporten i tonåren återvänder i vuxen ålder. Inom ridsporten idrottar barn, unga, vuxna och äldre tillsammans hela livet.

Ridsporten är en av de största idrotterna för personer med funktionsnedsättning och bidrar till allas rätt till en aktiv fritid. Hästen kan ersätta funktioner i kroppen som saknas eller är begränsade. Paraidrotten inkluderar ridning på fritiden för personer med nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Ridning i terapeutiskt syfte kallas ridterapi eller hästunderstödd terapi. Ridning används även som fysisk aktivitet på recept.

---

¹ Boverket (2019). *Typer av ekosystemtjänster*. https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/teman/ekosystemtjanster/det_har/typer/ Hämtad 20190510.

Ridsportens förutsättningar

Förutsättningarna skiljer sig åt för olika idrotter inom stadens föreningsliv. Ridsportens föreningar driver själva ridanläggningarna men kan precis som andra ideella föreningar ansöka om bidrag till drift och investeringar. En stor del av idrotts- och föreningsnämndens resurser går till de idrotter som staden bygger och driver anläggningar för vilket gynnar pojkar som i större utsträckning än flickor är aktiva inom dessa idrotter. Föreningslivet betalar mellan 90 kr (sporthall) till 250 kr (ishall) per timme för att nyttja anläggningar som staden driver. Den subventionerade taxan gör det möjligt för föreningarna att hålla nere terminsavgifter för barn och unga vilket ger fler möjlighet att medverka. På stadens ridföreningar kostar en lektion i ridskolan i genomsnitt 179 kr per person och att rida en gång i veckan kostar cirka 3500 kr per termin. Ridskolan ska göra det möjligt för fler att rida och ha ett hästintresse utan att äga en häst men möjligheten begränsas av att avgifterna är högre än i många andra idrotter. Andra hinder är långa köer, geografisk placering, små möjligheter för barn att på egen hand ta sig till anläggningarna och brist på anpassningar för personer med funktionsnedsättningar. Allmänhetens möjlighet att prova på och utöva olika aktiviteter beror också på vad samhället subventionerar till exempel entré till sim- och ishallar och biljetter till kulturevenemang.

Goteborgs Stads plan för ridsport 2020-2024 utgår från utgångspunkter och förutsättningar ovan. Ett övergripande mål, tre delmål och förhållningssätt i det fortsatta arbetet har identifierats. Indikatorer med startläge och utvecklingsriktning har kopplats till målen för att möjliggöra uppföljning.

<i>Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet med ridsporten:</i>				
Prioritera ridsporten ur ett folkhälsoperspektiv.				
Satsa på ridsporten ur ett jämställdhetsperspektiv.				
Utveckla ridsporten ur ett jämlikhetsperspektiv.				
Mål	Indikatorer	Startläge ² 2017	Mål 2024	Koppling åtgärd
Övergripande mål Ridsporten ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.	Antal aktiva medlemmar (7–25 år / totalt)	3200 / 5500	↑	1, 4, 6
	Antal deltagare i ridskolan (7–25 / totalt)	2200 / 3900	↑	1, 2
	Avgift i ridskolan, medelpris junior 45 min	179 kr	↓	1, 2
	Andel föreningar som samverkar med stadsdelen och skolidrotten.	50 % 33 %	↑	1, 2, 3
	Andel anläggningar med max <500 m mellan ridanläggning och hållplats ³	67 %	↑	29
	Antal utbildningsaktiviteter för ridsporten	0	↑	4, 21, 22, 23
	Antal aktiviteter för nya målgrupper/pröva-på	-	↑	1, 2, 3

² Startläge utgår från idrotts- och föreningsförvaltningens bidragsstatistik samt enkätundersökning med ridföreningarna 2017. Enkäten finns i bilagan.

³ Avser gångväg.

Delmål 1 Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten	Antal anläggningar med relevant detaljplan.	4	↑	12, 13, 14
	Antal anläggningar med 10-åriga avtal.	1	↑	12
	Antal ridanläggningar.	15	↑	7, 8, 9, 10, 15, 17
	Geografisk spridning av ridanläggningar i regionindelningen ⁴ .	>1/region	→	7, 8, 9, 10
Delmål 2 Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar	Investeringsbidrag och kommunal borgen till ridsporten (tkr)	1050 tkr / 1130 tkr	↑	1, 19, 20
	Särskilt driftsbidrag till ridsporten (tkr)	2925 tkr	↑	1, 18, 19, 20
	Andel anläggningar med omklädningsrum.	67 %	↑	2, 20
	Andel trygga och säkra vägar ⁵ till ridanläggningen	50 %	↑	29,
	Andel anläggningar anpassade för personer med funktionsnedsättning.	50 %	↑	5, 21
	Antal föreningar med särskilda aktiviteter för personer med funktionsnedsättning.	4	↑	1, 21
	Andel anläggningar med anslutande ridvägar.	87 %	↑	16, 24,25,26
	Tillgång på ridvägar (kilometer).	68,7	↑	11, 24,25,26
	Antal incidenter på ridvägar.	-	↓	11,27,28
	Delmål 3 Etablera samverkansformer inom frågor som berör ridsporten	Antal träffar i samverkansgrupper som rör ridsporten 2020–2024.	0	↑
Medverkan i ridsportgruppen (ordinarie förvaltningar) 2020–2024		0	↑	8, 31
Andel bidragsgodkända ridföreningar.		78 %	↑	1

Analys och åtgärder

För att nå upp till planens mål har åtgärder identifierats som utgår från ridsportens utmaningar. Ridsportens framtid i Göteborg är beroende av tillgång till mark och anläggningar. Att långsiktigt säkerställa mark är en förutsättning för alla åtgärder. Därefter behövs underhåll och investeringar i anläggningar för att klara myndighetskrav och bedriva en säker verksamhet för deltagare och personal. Slutligen behöver kapaciteten utökas och förutsättningar skapas för fler barn och ungdomar att testa på och

⁴ Regionindelning som upprättats för fritids- och föreningsfrågor i samarbete mellan idrotts- och föreningsförvaltningen, social resursförvaltning, stadsdelsförvaltningar och Västra Götalands Idrottsförbund. Regioner: Centrum, Nordost, Hisingen och Väster.

⁵ Svar i enkät huruvida föreningarna upplever att vägen är trygg. Säkerhet förutsätter gång- och cykelväg.

välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet. Alla åtgärder ska bidra till det övergripande målet, att nå fler och hålla nere avgifter. För varje åtgärd finns en ansvarig nämnd.

Ridsporten ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.

För att nå upp till det övergripande målet måste staden arbeta för att begränsa strukturella hinder och ta hänsyn till ridsportens särskilda förutsättningar. Ridsporten behöver inkluderas i insatser för gemensamma utmaningar för föreningslivet och staden ska uppmana och ge stöd till ridsporten att själva jobba med inkludering av nya målgrupper.

Strukturella hinder för att fler ska kunna ta del av ridsporten handlar om ekonomisk och fysisk tillgänglighet men också om ridanläggningarnas kapacitet. Det saknas ofta god kollektivtrafik och vägen mellan hållplats och anläggning kan vara både lång och otrygg, vilket gör att barn måste ha skjuts eller sällskap av någon vuxen. Personer med funktionsnedsättning begränsas att besöka ridanläggningar och delta i verksamheten om lokaler inte är tillgänglighetsanpassade och särskild utrustning och utbildad personal saknas. Ridskolor och stadslantgårdar är viktiga i arbetet för att sänka trösklarna inom ridsporten men möjligheten att prova på ridsport är begränsad. En skolklass betalar mer om de vill rida i jämförelse med att till exempel åka skridskor eftersom staden har valt att subventionera aktiviteten både för skolklasser och för allmänhetens åkning.

De som vill börja i ridskola hos stadens föreningar måste stå i kö. I dag har ridföreningarna i Göteborg cirka 3200 medlemmar 7–25 år, varav cirka 2200 går i ridskola. Enligt föreningarna står nästan 1000 barn och unga i kö. Efterfrågan förväntas öka med befolkningen och troligtvis också bland vuxna eftersom ridning nu är godkänt för friskvårdsbidrag. Kapaciteten inom ridsporten behöver öka för att svara upp mot efterfrågan. Ridföreningarnas aktiviteter sker huvudsakligen på kvällstid vilket ger möjlighet för andra verksamheter att använda anläggningarna på dagtid och en resurs för staden för till exempel arbetsträning och rehabilitering. Ridanläggningar är bemannade stora delar av dygnet men befintlig personal har för stor arbetsbelastning för att utöka med fler aktiviteter. Flickor spenderar mycket tid i stallet och uttrycker vikten av att det finns vuxna i närheten.

Ridsporten ska vara tillgänglig för stadens invånare så att fler barn och ungdomar ges möjlighet att testa på och välja ridning som fritids- och idrottsaktivitet.			
<i>Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet:</i> Se ridanläggningar som en resurs för verksamheter både inom och utanför stadens regi. Prioritera socioekonomiskt svagare områden på nya anläggningar för ökad kapacitet. Ridvägar prioriteras i anslutning till anläggningar i socioekonomiskt svagare områden.			
Nr	Åtgärder	Ansvar	Tidplan
1	Inkludera ridsportens förutsättningar i utredningar och uppdrag som rör föreningslivet (ex. skolidrott, meningsfull fritid, ökad aktivitet bland barn och unga med funktionsnedsättning)	IOFN	Löpande
2	Aktivt arbeta för ridsportens deltagande i pågående insatser för att nå nya målgrupper och lågtröskelverksamhet. Öka tillgänglighet för grupper med begränsad möjlighet till kontakt med ridsport (ex. anpassa för funktionsnedsättningar och flexibel omklädning)	IOFN	Löpande

3	Undersöka möjligheterna att använda ridanläggningar till offentlig verksamhet och civilsamhälle i samarbete med ridsporten.	IOFN	2022
4	Genomföra utbildning om inkluderande idrott, normkritik och HBTQ.	IOFN	2020
5	Tillgänglighetsinventera ridanläggningar och synliggör i stadens tillgänglighetsdatabas.	IOFN	2023
6	Stärka kopplingen mellan ridskola och övrig föreningsverksamhet på ridanläggningarna. Identifiera insatser för ökad möjlighet att delta i tävlingar utan egen häst och anpassa fler anläggningar till breddtävlingar.	IOFN	Löpande

Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten

Göteborg växer och fram till 2035 beräknas antalet invånare öka med 150 000 personer och 80 000 bostäder ska byggas. En ökad befolkning kräver även andra funktioner som infrastruktur, industri, handel, skolor, vård, idrottsanläggningar och parker. Konkurrensen om mark ökar och målkonflikter uppstår. Ridsportens anläggningar ligger ofta på stadens reservmark vilket innebär att marken kan bli intressant för annan användning. Det är en utmaning att hitta ersättningsmark till ridsporten eftersom anläggningar kräver stora ytor och tillgång till ridvägar. Ökad bebyggelse innebär fler människor och mer trafik vilket riskerar att påverka både säkerhet och möjlighet att rida ut. Ökad befolkning leder också till större efterfrågan på ridsport.

Det saknas kunskapsunderlag och riktlinjer för hantering av ridanläggningar i samhällsplaneringen. En ridanläggning påverkar och påverkas av omgivningen framförallt eftersom verksamheten inkluderar djur. En funktionell ridanläggning behöver bestå av stall, ridhus, klubbhus, uteridbana, parkering, rast- och beteshagar samt ridvägar. Att rida i naturen är viktigt för hästens och ryttarens hälsa. Ridskolan behöver säkra ridvägar i anslutning till ridanläggningar med säkra bilvägspassager för häst och ryttare. Om kopplingen mellan stall och ridväg kapas eller kraftigt försämras kan ridvägen inte längre användas. I stadens miljöprogram lyfts att friluftslivet ska ha hög tillgång till jordbrukslandskap (delmål 27), och att skogen ska vara tillgänglig för alla och dess sociala och kulturmiljövärden ska värnas (delmål 29). En ridanläggning kan med fördel ligga i anslutning till eller i ett naturreservat under förutsättning att syfte och föreskrifter är anpassade för ridning. Betande djur på ängs och hagmarker hindrar att mark växer igen och ger öppna natur- och kulturlandskap vilket bidrar till miljömål 12, Ett rikt växt- och djurliv. Ridsporten kan bidra till biologisk mångfald men kan också skada mark, träd och annan växtlighet om till exempel betetrycket är för hårt. Det är viktigt att inventera om marken är lämplig för hästbete. Sommarbete är ett bra sätt att bidra till öppna landskap och det vore positivt med större möjlighet till sommarbete inom kommunen.

Att bygga eller renovera en ridanläggning innebär investeringar som ridsporten inte klarar på egen hand. Lån- och bidragsgivare kräver ofta avtalstider på minst tio år för större investeringar. De flesta avtal mellan ridföreningar och staden är maximalt fem år. För föreningarna innebär det svårigheter att planera långsiktigt, göra investeringar, söka sponsorer samt stora ekonomiska risktagande. Avtalen mellan staden och ridsporten är svåra att jämföra. Typ av avtal, avtalstid och ansvarsfördelningen varierar.

Delmål 1: Långsiktigt säkerställa mark för ridsporten.

Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet:

Bevara befintliga ridanläggningar så långt som möjligt.

Hitta ersättningsmark om det finns andra planer för mark som idag används för ridsport.

Säkra mark för ridsportens utbyggnad, prioritera tillgänglighet för barn och unga och i anslutning till jordbruksmark, naturreservat eller större grönområden.

Ta hänsyn till och bevara befintliga ridvägar i stadsutvecklingen.

Nr	Åtgärder	Ansvar	Tidplan
7	Ta fram ett kunskapsunderlag om ridverksamhet som underlag för stadens samhällsplanerande funktioner.	IOFN	2020 Löpande
8	Inkludera ridsportens behov i relevanta dokument för samhällsplanering. Involvera ridföreningar och idrotts- och föreningsnämnden i planarbete som rör ridsporten.	BN	Löpande
9	Markera ridanläggningar i översiktsplanens markanvändningskarta, digital underlagskarta och tematiska kapitel. Beskriv förutsättningar för exploatering i områden med ridverksamhet.	BN	2020
10	Inkludera ridanläggningar i verktyg för samhällsplanering. Markera ridanläggningar i kommunens kartverktyg Gokart.	IOFN	2020 Löpande
11	Inkludera ridvägar i verktyg för samhällsplanering. Markera ridvägar i kommunens kartverktyg Gokart.	PONN	2020 Löpande
12	Se över stadens befintliga avtal med ridsporten. Förläng till minst 10 år där långsiktiga förutsättningar finns. Prioritera geografisk spridning och anläggningar med goda kommunikationer för barn och unga.	FN	2020
13	Aktualisera planläggning av ridanläggning på kommunal mark.	IOFN	Löpande
14	Pröva möjlighet för detaljplan hos SBK för ridanläggningar som IOFF aktualiserat. Sträva efter sammanhängande ytor.	FN	Vid beställning
15	Identifiera mark som kan säkras långsiktigt för att utöka befintliga och/eller bygga nya ridanläggningar. Samplanera med andra aktörer.	FN	2020
16	Identifiera andra vägar än ridvägar som kan användas för ridning (ridstig, skogsbilväg) och förbättra förutsättningar till samnyttjande.	PONN	Löpande

Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar

Göteborgs Stad bygger vanligtvis sporthallar, fotbollsplaner, simhallar och ishallar. På senare år har även några sporthallar specialanpassats för friidrott och gymnastik. Staden driver inte ridanläggningar men äger mark och byggnader som ridsporten arrenderar alternativt hyr. Fastighetsägaren är ytterst ansvarig för att byggnaderna når upp till myndighetskraven för den avsedda verksamheten. I praktiken skrivs ansvaret över på ridföreningarna vars resurser och kompetens inte räcker till att underhålla anläggningarna. Generellt har ridsportens anläggningar inte samma standard som stadens idrottsanläggningar, ofta saknas omklädningsrum och tillgänglighetsanpassning. Många

ridanläggningar har stora behov av underhåll och upprustning. Flera klarar inte myndighetskraven och har dispens för att driva verksamheten. Föreningar som äger eller driver anläggningar kan söka bidrag av staden för drift och investering. Bidrag ges inte för personal- eller hästkostnader och begränsas av krav på egeninsats, bidragstak och bidragsbudgeten. Föreningar med höga drifts- och investeringskostnader har svårt att spara till eget kapital och står för en större andel av sina kostnader på grund av bidragstaket. Investeringsbidrag till energisparande-, miljö-, och tillgänglighetsåtgärder ska prioriteras enligt bidragsreglerna men i verkligheten måste ridföreningarna lägga resurser på och söka bidrag för andra mer akuta åtgärder.

En stor del av ridsportens resurser och ideella krafter går till att driva anläggningar. Aktiva inom ridsporten, som till stor del är unga flickor, har sämre förutsättningar att utöva sin fritidsaktivitet och betalar större del av kostnaderna själva, än aktiva inom idrotter som staden bygger och driver anläggningar för. Det offentliga stödet gynnar i större utsträckning pojkars idrottande genom att bidrag utgår per aktivitet och deltagartillfälle vilket främjar lagidrotter och i högre grad går till tävlingsidrott än motionsverksamhet.⁶ Inom ridsporten, precis som i andra idrotter, är bredd- och elitverksamhet beroende av varandra för en positiv framtidsutveckling. Att arrangera tävlingar inom ridsporten är ett krav för att dela ut tävlingslicenser samt en inkomst för föreningarna. För att arrangera tävlingar krävs funktionärer som föreningslivet utbildar. Dessa funktionärer är en stor tillgång när staden arrangerar större ridsportevenemang.

Göteborgs Stad har anlagda ridvägar men saknar tillräckliga resurser att investera i nya och underhålla befintliga ridvägar. Konflikter på ridvägar är ett problem i flera naturområden eftersom befolkningen växer och intresset för friluftsliv och nya aktiviteter ökar. Placering av ridvägar försvåras när mark i allt större utsträckning behövs för bostäder och andra verksamheter.

Delmål 2: Skapa förutsättningar för hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga ridanläggningar			
<i>Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet:</i>			
Bidra till att ridanläggningar når upp till myndighetskrav och stadens standard för idrottsanläggningar och prioritera social- och miljömässig hållbarhet.			
Vårda kommunens anläggningar som arrenderas till ridsporten.			
Öka stöd till investeringar, underhåll och drift av ridsportens anläggningar.			
Värna om ridning i naturen som en viktig del av ridverksamheten.			
Sträva efter samlat fastighetsägaransvar.			
Nr	Åtgärder	Ansvar	Tidplan
17	Se över stadens avtal med ridsporten. Skapa jämförbara avtal med tydlig prissättning och ansvarsfördelning mellan fastighetsägare och hyresgäst.	FN	2020
18	Utreda konsekvenser i hyresnivåer om staden tar ett ökat underhållsansvar/förvaltaransvar för ridanläggningar.	FN	2020
19	Se över regler för bidrag till drift, underhåll och investeringar, så att ridsportens förutsättningar blir mer lika de idrotter som staden bygger för. Ta hänsyn till lagändring om krav på lösgående djur och ridsportens uppskattade behov.	IOFN	2020

⁶ Centrum för idrottsforskning (2018). *Statens stöd till idrotten – uppföljning 2017*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.

20	Inkludera förslag till ökat bidrag till drift, underhåll och investeringar för ridsporten och andra idrotter som staden inte bygger för i budgetprocessen.	IOFN	2020
21	Främja insatser och öka kunskapen om tillgänglighetsanpassning och enkelt avhjälpna hinder	FN	2022
22	Vägleda i insatser för minskad miljö- och klimatpåverkan. Öka kunskap om mikroplaster på ridanläggningar (miljöåtgärd #126), gödselhantering, energieffektivisering (miljöåtgärd #10), avfallshantering med mera.	IOFN	2020
23	Skapa effektivare gödselhantering på hästanläggningar genom samarbete mellan hästhållare och lokala jordbrukare/odlare och ökat kretsloppstänk.	FN	2022
24	Inkludera behov av årlig drift och underhåll av befintliga ridvägar i budgetprocessen.	PONN	2020
25	Inkludera kostnad för att ta fram en plan för utbyggnad av ridvägar i budgetprocessen.	PONN	2020
26	Inkludera förslag till utbyggnad, drift och underhåll av nya ridvägar i budgetprocessen. Utveckla ridvägsnät i anslutning till ridskolor, mellan föreningar och andra ridanläggningar och ridvägar i grannkommuner. Samarbeta med privata aktörer inom övrig hästnäring och hästturism.	PONN	2021
27	Öka medvetenheten om ridsport och ridning i naturen. Informera ryttare och allmänhet om ridvägar och allemansrätten. Samarbeta med grannkommuner. Inkludera i handlingsplan för miljö, åtgärd 128.	PONN	2020
28	Upprätta system för inrapportering av incidenter på ridvägar.	IOFN	2020
29	Samarbete med trafikkontoret för säkrare vägar till anläggningarna och för att undvika målkonflikter med ridvägar.	IOFN	2022

Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten.

Idrottsanläggningar är komplexa vilket även gäller ridsportens anläggningar vars verksamhet bygger på djur som kräver tillsyn och skötsel stora delar av dygnet. En mängd myndighetskrav måste uppfyllas bland annat djurskyddslagstiftning och hantering och spridning av gödsel, som är en av de största driftskostnaderna för ridföreningarna. Miljöförvaltningen kontrollerar gödselhanteringen och fastighetskontoret har ett uppdrag att effektivisera gödselhanteringen⁷. Konsumentverket betraktar ridskolan som en tjänst och kräver utbildade ledare ur ett säkerhetsperspektiv⁸. Anställd personal omfattas av arbetsmiljölagen. Myndighetskraven leder till ökade kostnader för ridsporten och styrelsen måste förutom att driva föreningen ha kunskap om byggnader och arbetsmiljö. Myndighetskontakter sker på dagtid vilket är en utmaning för det ideella föreningslivet.

Frågor om ridsportens anläggningar och verksamhet berör flera förvaltningar. Samverkan krävs mellan olika aktörer och är ett arbetssätt som ska genomsyra samtliga mål och åtgärder i planen. Målet är att ridsportens frågor inkluderas i befintliga arbetsgrupper och processer i staden. För att det ska ske i praktiken inrättas arbetsgrupper under planens genomförandetid, en kommunintern ridsportgrupp med aktörer från framförallt offentliga

⁷ Göteborgs Stad, Fastighetsnämnden (2017) § 323 7736/16 *Långsiktig lösning kring gödselhantering, avrapportering av uppdrag från nämnden den 21 november 2016*, § 344. Göteborg: Göteborgs Stad.

⁸ SFS 2004:451 *Produktsäkerhetslagen* Stockholm: Finansdepartementet.

verksamheter och en utvecklingsgrupp med aktörer från civilsamhället. Syftet är att identifiera och utveckla samverkan så att grupperna inte längre behövs när planen upphör.

Delmål 3: Etablera samverkansformer för frågor som rör ridsporten.			
<p><i>Stadens förhållningssätt i det fortsatta arbetet:</i></p> <p>Effektivt använda kommunens samlade resurser till häst- och ridverksamheter. Skapa nätverk med andra aktörer inom hästnäring och jordbruk för erfarenhetsutbyte och gemensamma lösningar i frågor som rör häst- och ridverksamhet. Skapa nätverk över kommungränserna i planeringsfrågor som rör ridsporten.</p>			
Nr	Åtgärder	Ansvar	Tidplan
30	Inrätta och samordna en kommunintern ridsportgrupp.	IOFN	2020
31	Delta i stadens ridsportgrupp	FN, BN, PONN	Löpande
<p><i>Syfte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevaka och följa upp åtgärder i Göteborgs Stads plan för ridsport. - Koppla åtgärder till stadens andra uppdrag och styrande dokument. - Identifiera nätverk och uppdrag som berör ridsporten. - Utse representanter att ingå i nätverk aktuella för ridsporten. - Fungera som referensgrupp i frågor som berör ridsporten. - Underlätta kontakten med myndigheter för ridsportens föreningar. - Bredare samverkan med hästnäring, jordbruk, lokala odlare, mark- och skogsägare, affärsutvecklare. - Regional samverkan om ridanläggningar och ridvägar. <p><i>Möjliga samarbetspartners:</i></p> <p>Stadsdelsförvaltningar, socialresursförvaltningen, miljöförvaltningen, grundskole- och utbildningsförvaltningen, arbetsmarknad & vuxenutbildning, trafikkontoret, länsstyrelsen, Business region Göteborg, GotEvent, Göteborg & Co, Göteborgs & Bohusläns Ridsportförbund, Västra Götalands Regionen med flera. Hästföretagarna i Göteborgsregionen, grannkommuner och deras organisationer, Göteborgsregionens kommuner.</p>			
32	Bilda en utvecklingsgrupp för ridsport med ridföreningarna och Göteborgs- och Bohusläns ridsportförbund.	IOFF	2020
<p><i>Syfte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vara referensgrupp till ridsportgruppen. - Forum för att informera om åtgärder för ridsporten. - Möjlighet att genomföra pilotprojekt. - Lokalsamverkan med stadsdelarna. <p><i>Möjliga samarbetspartners:</i></p> <p>Västra Götalands Idrottsförbund, Göteborgs Parasportförbund, Stadsdelsförvaltningar, regiongrupperna, ridföreningarnas ungdomssektioner.</p>			

Genomförande

Idrotts- och föreningsförvaltningen ska inrätta och leda arbetet med en kommunintern ridsportgrupp som ska fungera som samverkans- och referensgrupp för frågor som rör ridsporten. Representanter från stadens övriga förvaltningar, bolag och andra aktörer deltar vid behov.

För att genomföra åtgärderna i Göteborgs Stads plan för ridsport krävs att ansvariga organisationer avsätter resurser för arbetet. För att planen ska få effekt krävs ekonomiska resurser genom utökat kommunbidrag eller omprioriteringar. Ekonomiska konsekvenser för respektive nämnd behandlas i ordinarie budgetprocess. Samverkan krävs under hela genomförandetiden. En åtgärd i en förvaltning kan få direkt konsekvens i en annan. Om fastighetsnämnden tar ökat ansvar för underhåll av stadens ridanläggningar och höjer hyrorna krävs beredskap i idrotts- och föreningsnämnden. Budget för bidrag till föreningar som staden inte bygger anläggningar för motsvarar långt ifrån de belopp som föreningarna ansöker om och regelverket behöver ses över. För att ridsporten ska vara tillgänglig för fler göteborgare i framtiden måste kapaciteten på befintliga anläggningar öka samt nya ridanläggningar tillkomma. Ett första steg är att identifiera mark för ridsporten. Därefter måste finansiering lösas. Ideella föreningar har svårt att klara av investeringar av denna storlek på kommunal mark. Vem som ska investera i nya byggnader på befintliga ridanläggningar när kommunen äger marken och hur finansiering av helt nya anläggningar för ridsporten ska hanteras måste utredas i det fortsatta arbetet.

Planen och dess åtgärder riktar sig till stadens förvaltningar och bolag men det kräver samarbete med fler aktörer. För att målen ska uppnås krävs att ridföreningarna och ridsportförbundet aktivt deltar i arbetet och bidrar till att minska barriärer och inkludera fler målgrupper i ridsporten. Avgifterna för barn och unga ska hållas nere och kopplingen förstärkas mellan medlemmar med egna hästar, ridskolan samt mellan ridföreningar. Föreningarna ansvarar också för mark och byggnader enligt avtal.